

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

ІСТОРІЯ ФІЛОСОФІЇ: ФІЛОСОФІЯ 16-19 СТ.

[07.149]

5 семестр, 3 рік навчання

Навчально-науковий інститут соціально-гуманітарного менеджменту

Кафедра філософії та культурного менеджменту

Рівень освіти: перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма “Практична філософія. Консалтинг та коучинг”

Спеціальність 033 “Філософія”

Викладач:	Якуніна Катерина Ігорівна, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри філософії та культурного менеджменту kateryna.yakunina@oa.edu.ua
Кредити та кількість годин:	7 ECTS; години: 30 лекційних, 36 практичних та 142 самостійна робота; екзамен (6 лекційних, 4 практичних, 200 самостійна робота)
Статус дисципліни:	обов’язкова
Мова навчання:	українська
Форма навчання:	очна (денна) (заочна)

I. Опис навчальної дисципліни

Епоха Нового часу, Просвітництва та Класицизму відкрила нові форми життя, що втілювали нові уявлення про світ і місце людини в ньому, нові ідеали і нові цінності, нову культуру і нові проблеми. Основними проблемами цього періоду стали: проблема сенсу історії, влади, свободи особистості, проблема Бога і світу, де світ вже розглядається як простір, в якому події відбуваються самі по собі і з власної причини без будь-якої зовнішньої волі. Гуманістичні тенденції епохи дозволили поставити людину в центрі культури і розглядати її як головну особу, що творить історію. Від такої позиції з'являється нова проблема: чи може людина діяти довільно, не враховуючи головних принципів світобудови і світопорядку, створених Творцем? Другим завданням стає пошук методів для отримання достовірного знання як найважливішої умови незалежної діяльності людини. В зв'язку з цим, постає нагальна необхідність у виробленні стратегії донесення до людини усвідомлення відповідальності за світ у якому живе, що призводить до необхідності самооцінки, самопізнання і самодосконалості. Саме з цими процесами будуть ознайомлені студенти, що дозволить продовжити формувати єдину картину розвитку філософської ідеї від стародавніх часів до сучасності.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: виявлення історико-філософських закономірностей та вивчення економічних, культурних та соціально-політичних передумов розвитку філософської думки Нового часу, епохи Просвітництва та Німецької класичної філософії.

Завдання:

- Розкрити історичне значення філософії раннього Нового часу і доби Просвітництва, філософії XIX ст. її подальшу трансформацію.
- Прослідкувати основні моменти розвитку класичного раціоналізму, його методологічної визначеності, метафізичної проблематики, етичної спрямованості.
- Визначити принципові пункти розвитку доктрини емпіризму, його сильні й слабкі сторони, ключові розбіжності з раціоналізмом.
- Продемонструвати еволюцію суспільно-політичних ідей XVII-XIII ст. у їх філософському висвітленні, особливо зацентрувавши увагу на концепціях природного права і суспільного договору.
- Розкрити зміст найвпливовіших концепцій та підходів в межах філософії XIX ст.

III. Результати навчання

За результатами навчання слухачі будуть:

знати:

- історико-культурні і соціально-економічні передумови становлення філософії Нового часу; основні наукові відкриття цієї доби;
- визначальні принципи емпіризму в гносеології і політичному вченні;
- своєрідність трансформації емпіризму в суб'єктивному ідеалізмі тощо.
- основні особливості специфіки виникнення філософії XIX ст.;
- характерні риси та особливості кожної з філософських систем, представлених у XIX столітті.

вміти:

- встановлювати взаємозв'язок розвитку філософії і науки в XVII – XVIII ст.;
- визначати сфери практичного застосування індуктивного методу;
- виявляти екзистенційну складову картезіанського сумніву;
- вміти самостійно аналізувати й узагальнювати набуті знання з історії філософії;
- аналізувати і порівнювати зміст основних концепцій філософії XIX ст.

розуміти значення та роль постановки філософських проблем та способів їх розв’язання у розвитку світової культури і цивілізації, співвідношення філософського й інших форм знання (наукового, релігійного тощо) у формуванні світогляду, пов’язані з цим сучасні соціальні і етичні проблеми, розрізняти історичні типи раціональності, знати структуру, форми, методи пізнання в їхньому історичному розвитку.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№	Тема дисципліни	Вид навчального заняття	Самостійна робота	Обов’язкове читання	Контрольні заходи
1	СТАНОВЛЕННЯ ФІЛОСОФСЬКОЇ ПАРАДИГМИ НОВОГО ЧАСУ. ФІЛОСОФІЯ ФРЕНСІСА БЕКОНА	Лекція (2 год.) Практична (2 год.) (заочне – 2 год. лекційних)	Опрацювати основну літературу до заняття (9 год.) (заочне – 13 год.)	Основна література: 1-7.	Обговорення, дискусія
2	РЕНЕ ДЕКАРТ – ЯК ЗАСНОВНИК ПАРАДИГМИ ФІЛОСОФСЬКОГО МИСЛЕННЯ „СОGITO”	Лекція (2 год.) Практична (2 год.)	Опрацювати основну літературу до заняття (9 год.) (заочне – 13 год.)	Основна література: 1-7.	Опитування
3	КАРТЕЗІАНСЬКА ФІЛОСОФІЯ.	Лекція (2 год.) Практична (4 год.)	Пропрацювати тему: «Роль і значення картезіанства в історії філософії» (9 год.) (заочне – 13 год.)	Основна література: 1-7.	Рейтингове завдання
4	ФІЛОСОФСЬКІ ПОГЛЯДИ ТОМАСА ГОББСА. СЕНСУАЛІЗМ ДЖОНА ЛОККА	Лекція (2 год.) Практична (2 год.)	Опрацювати основну літературу до заняття (9 год.) (заочне – 13 год.)	Основна література: 4 (Розділ 3)	Опитування
5	СУБСТАНЦІЙНИЙ МОНІЗМ БЕНЕДИКТА СПІНОЗИ	Лекція (2 год.) Практична (2 год.)	Опрацювати основну літературу до заняття (9 год.) (заочне – 13 год.)	Основна література: 1-7.	Опитування

6	СУБСТАНЦІЙНИЙ ПЛЮРАЛІЗМ ГОТФРІДА ЛЯЙБНІЦА	Лекція (2 год.) Практична (2 год.)	Опрацювати основну літературу до заняття (9 год.) (заочне – 13 год.)	Основна література: 1-7.	Опитування
7	СУБ'ЄКТИВНИЙ ІДЕАЛІЗМ І СКЕПТИЦИЗМ В АНГЛІЙСЬКІЙ ФІЛОСОФІЇ XVIII СТОЛІТТЯ	Лекція (2 год.)	Опрацювати основну літературу до заняття (9 год.) (заочне – 13 год.)	Основна література: 1-7.	Опитування
8	ПРОСВІТНИЦТВО ТА ЙОГО ОСНОВНІ РИСИ. АНГЛІЙСЬКЕ ПРОСВІТНИЦТВО: ОСНОВНІ РИСИ ТА НАПРЯМКИ	Лекція (2 год.) Практична (4 год.) (заочне – 2 год. лекційних)	Пропрацювати тему: «Просвітництво та його основні риси», «Шотландська школа «common sense»» (Томас Рід, Річард Прайс)» (9 год.) (заочне – 13 год.)	Основна література: 1-7.	Рейтингове завдання
9	ПРОСВІТНИЦЬКІ ТЕНДЕНЦІЇ В НІМЕЧЧИНІ	Лекція (2 год.) Практична (2 год.)	Розглянути особливості індивідуального підходу філософів німецького просвітництва (9 год.) (заочне – 13 год.)	Основна література: 1-7.	Рейтингове завдання
10	ПРОСВІТНИЦТВО У ФРАНЦІЇ.	Лекція (2 год.) Практична (4 год.)	Розглянути особливості індивідуального підходу філософів французького просвітництва (9 год.) (заочне – 13 год.)	Основна література: 1-7.	Рейтингове завдання

11	ФІЛОСОФСЬКЕ ВЧЕННЯ І. КАНТА	Лекція (2 год.) Практична (2 год.) (заочне – 2 год. лекційних)	Робота с першоджерелом: І. Кант «Основоположе ння метафізики нравов» (9 год.) (заочне – 13 год.)	Основна література: 1-7. Допоміжна: 2,3,4	Обговорення, дискусія
12	ФІЛОСОФІЯ Й.Г. ФІХТЕ, Ф.В.Й. ШЕЛЛІНГА	Лекція (2 год.) Практична (2 год.)	Опрацювати основну літературу до заняття (9 год.) (заочне – 13 год.)	Основна література: 1-7.	Обговорення, дискусія
13	ФІЛОСОФІЯ Г.В.Ф. ГЕГЕЛЯ	Лекція (2 год.) Практична (2 год.) (заочне – 2 год. практичних)	Робота с першоджерелом: Г. Гегель «Феноменологія духу» (9 год.) (заочне – 13 год.)	Основна література: 1-7. Допоміжна: 1	Обговорення, дискусія
14	АНТРОПОЛОГІ ЧНИЙ МАТЕРІАЛІЗМ Л. ФЕЙЄРБАХА	Лекція (2 год.) Практична (2 год.)	Робота с першоджерелом: Л. Фейєрбах «Сутність християнства» (9 год.) (заочне – 13 год.)	Основна література: 1-7. Допоміжна: 6	Обговорення, дискусія
15	ФІЛОСОФІЯ Ф. НІЦШЕ	Лекція (2 год.) Практична (2 год.) (заочне – 2 год. практичних)	Робота с першоджерелом: Ф. Ніцше «ЕССЕ НОМО» (9 год.) (заочне – 13 год.)	Основна література: 1-7. Допоміжна: 5	Обговорення, дискусія
16	Екзамен	Екзамен	Повторити пройдений матеріал (7 год.) (заочне – 5 год.)	Основна література: 1-7.	Тест

V. Порядок оцінювання результатів навчання

Результати навчання	Контрольні заходи	Вимоги до виду контролю	Оцінювання
---------------------	-------------------	-------------------------	------------

Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури. Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію. Знати основні етапи, напрямки в історії світової та вітчизняної філософії.	Письмовий екзамен складається з 40 питань. Правильна відповідь оцінюється в 1 бал	Робота передбачає виконання поставленого завдання в повному обсязі у зазначеній формі	40 балів
Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальногуманітарної проблематики. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, з врахуванням міждисциплінарного підходу, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	Робота з першоджерелом	Здійснити власну інтерпретацію роботи філософа.	4*3=12 балів
Мати навички написання філософських текстів. Мати навички реферування, систематизованого огляду та порівняльного аналізу філософської та загальнонаукової	Обговорення, дискусія, дебати, презентації, робота в групах (у разі дистанційного навчання обговорення відбувається завдяки Google Meet)	Робота передбачає виконання поставленого завдання на конкретну тему в повному обсязі у зазначеній формі (доповідь, презентація).	14*3=42 бали

літератури. Вміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки. Вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано. Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.			
Мати обізнаність щодо основних напрямів, тенденцій, проблематики сучасної філософії, застосувати ці знання у розрізі практичної філософії, консультування та коучингу. Уникати симуляцій, плагіату та інших виявів академічної недоброчесності у сфері професійної діяльності або навчання.	Рейтингове завдання	Робота передбачає виконання поставленого завдання на конкретну тему в повному обсязі у зазначеній формі (доповідь, презентація).	6 балів

VI. Рекомендована література

Основна

1. Виндельбанд В. История философии. – К., 1997.
2. Кушаков Ю.В. Нариси з історії німецької філософії Нового часу. – К., 2005.
3. Гегель Г. Феноменологія духу. – К., 2005.

VII. Інформаційні ресурси в Інтернет

Електронна бібліотека по філософії - [HTTP://FILOSOF.HISTORIC.RU](http://FILOSOF.HISTORIC.RU)

VIII. Політика доброчесності

Відвідування та виконання завдань курсу є обов'язковим.

Важливою політикою курсу є дотримання встановлених термінів здачі практичних завдань, контрольних і тестів, які вписані у структуру курсу. За умови порушення цих термінів студент(ка) може отримати не більше 50 % запропонованих балів.

У курсі передбачається зарахування результатів неформальної освіти за умови надання сертифікату й короткого резюме курсу. Якщо прослуханий онлайн курс відповідає меті й завданням актуального курсу, то студент(ка) може отримати додаткові 10 балів до загального рейтингу.

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення Кодексу академічної доброчесності¹.

Окреслимо його основні складові:

Викладач та слухач цього курсу, як очікується, повинні дотримуватися Кодексу академічної доброчесності університету. Будь-яка робота, подана здобувачем протягом курсу, має бути його власною роботою здобувача. Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших здобувачів. Якщо буде виявлено ознаки плагіату або іншої недобросовісної академічної поведінки, то студент буде позбавлений можливості отримати передбачені бали за завдання. Не публікувати у відкритому доступі відповіді на запитання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань здобувачів. Під час фінальних видів контролю необхідно працювати самостійно. Не дозволяється говорити або обговорювати, а також не можна копіювати документи, використовувати електронні засоби отримання інформації. Порушення академічної доброчесності під час виконання контрольних завдань призведе до втрати балів або вживання заходів, які передбачені Кодексом академічної доброчесності НаУОА.

¹ Кодекс академічної доброчесності Національного університету «Острозька академія» / https://www.oa.edu.ua/ua/info/kodeks_akademichnoj_dobrochesnosti